smutecnireci.cz

Milá rodino, přátelé, sousedé, všichni, kdo jste dnes přišli za Evičkou,

děkuji, že tu jsme společně — pod nebem, které má dýchat stejně volně jako vzpomínky, které si dnes dopřejeme.
Jsme tu, abychom se rozloučili s Evou Sedláčkovou, a zároveň abychom uctili život, který dokázal tichým způsobem proměňovat životy kolem ní.

Měl jsem tu čest Evičku poznat při přípravě tohoto netradičního rozloučení.
Seděli jsme spolu dlouho u stolu, mezi hrnky s čajem, a mluvili o jejím životě, o přáních, o tom, co má smysl, když se člověk ohlíží zpátky i když se dívá dopředu.
Byla to setkání, při kterých se nespěchá.
Evička nespěchala — poslouchala, hledala přesné slovo, a když ho našla, bývalo prosté a pravdivé.

Narodila se 5. května 1955 v Brně.
Od mládí tíhla k povolání, které vyžaduje trpělivost a srdce: stala se zdravotní sestrou na interně.
Vyprávěla, jak se naučila číst nejen v kartách pacientů, ale hlavně v jejich tvářích.
Jak hodnota jemného doteku, pár tichých vět a důstojnost každého člověka nejsou bonusy, ale základy péče.

Vychovala dvě dcery — Petru a Lucii.
Pro vás dvě v sobě spojila klid i sílu, hranice i pochopení.
Často jsme se k vám při našem povídání vraceli — k drobným situacím, ve kterých se dávala poznat máma, co neslibuje hory doly, ale drží slovo a otevírá dveře k tomu, abyste se mohly stát tím, kým opravdu jste.

A pak přišel její pozdní objev.
Po padesátce začala psát krátké povídky.

Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnireci.cz

Ne proto, aby se ukázala, ale aby světu nahlas připomínala to, co už v něm dávno viděla: laskavost v běžném životě.
Byly to příběhy z kuchyní, čekáren, parků, z míst, kde se lidé potkávají a málokdo si všímá.
Evička si všímala.
A slovy dovedla věci ztišit, aby bylo lépe slyšet, co je důležité.

Jedna z mých nejsilnějších vzpomínek je na chvíli, kdy mi četla svou povídku o „světle v kuchyni“.
Smála se nad tím, jak drobnosti dělají dny velkými — jak stačí posunout lampu, aby bylo vidět na recept, a najednou se u stolu povede rozhovor, který by jinak nenastal.
Ta povídka nebyla o světle, ale o pozornosti.
A o tom, jak se dobré věci dějí, když jim někdo vytvoří podmínky.

Pozornost — to bylo Eviččino mistrovství.
Měla tichou sílu a humor bez posměchu.
Dovedla naslouchat tak, že se člověk ani nemusel snažit být lepší; nějak to přišlo samo od sebe.
Když později začala dobrovolničit v hospici, nosila s sebou právě tuto výbavu: trpělivost, pravdivost a laskavé slovo.
Nevyprávěla o hrdinství.
Prostě byla s lidmi.
Přítomná, klidná, pozorná.
Někdy stačí jen sedět a držet hrnek s čajem — a Evička to dobře věděla.

Vedle práce a rodiny milovala bylinkářství.
Její zahrádka nebyla velká, ale měla v sobě řád i poezii.
Každá bylinka měla své místo, a každý čaj měl svůj čas.
Lidem v jejím okolí budou chybět čaje z její zahrádky — nejen pro chuť, ale pro ten rituál: přicházíš, sedni si, já dovařím vodu, všechno bude.
Bude chybět i její rukopis — dopisy s povzbuzením, které posílala, když cítila, že se to má poslat.
V obálce nikdy nebylo mnoho slov, zato přesně těch, která v tu chvíli pomáhala.

A byly tu i procházky parkem.
Prý měl každý roční čas svou trasu.
Jaro pro vůni, léto pro stín, podzim pro barvy a zimu pro křupání pod botami.
A šachy s vnukem.
Matyáš, jak jsi vyprávěl, že babička vždycky řekla: „Nech mě to zkusit jinak“ — a tím „jinak“ myslela neočekávaně trpělivý tah, který z partie udělal rozhovor.
Sofie a Eliška, vaše babička uměla dát pozornost každé zvlášť — jiný čaj, jiná otázka, jiná pohádka před spaním.
Stejně pozorná byla ke svým čtenářským „spolucestujícím“.
V komunitě seniorů, kam chodila nahlas číst, se z četby stávala společná chvilka, po které se zvedalo o něco lehčí srdce.

Eviččin život nebyl prostorem pro velká gesta.
Byl to život, kde slušnost a pravdivost nejsou stěny, ale okna.
Kde se důstojnost každého člověka nepřednáší, ale žije.
Kde se humor nestrká dopředu, ale v pravý čas podá ruku.

Vím, že dnes bolí prázdno.
Prázdné křeslo u stolu, ticho v kuchyni, kde obvykle voněla máta a meduňka.
A přece — když zavřeme oči — je tu s námi ta klidná přítomnost, kvůli které jsme k ní tak rádi chodili.
A také vědomí, že Evička dokázala přenést to nejlepší z toho, kým byla, do lidí, které milovala.

Petro, Lucie,
vaše maminka často mluvila o drobných radostech, které vám posílaly světlo do dnů: o telefonátu, po kterém se lépe spí, o společném pečení, které se sem tam trochu připálí, ale vždycky se sní.
O tom, že láska se vyjadřuje péčí, a péče se skládá z maličkostí.
Jestli se dnes ptáte, jak ji nést dál, možná právě tudy vede cesta: krátké psaníčko místo dlouhého plánu.
Hrnek teplého čaje místo složitého vysvětlování.
A ochota zastavit se a naslouchat.

To vše jste od ní dostaly, a je to vaše, ne na chvíli, ale natrvalo.

Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnireci.cz

Milí vnuci a vnučky — Sofie, Matyáši, Eliško,
babička vám nechala něco, co se nedá ztratit: způsob, jak se dívat na svět.
Když se vám bude zdát, že je den obyčejný, zkuste najít jeho malé světlo.
Pro Sofii to může být dobré slovo u kamarádky, pro Matyáše jeden pečlivý tah, co obrátí partii, pro Elišku smích, který se rozběhne po pokoji.
Babička by řekla: drobnosti dělají dny velkými.

A nám všem, kdo jsme ji znali, bude chybět více než jeden zvyk.
Její rukopis na obálce, tichý smích, věta „to půjde“, které jsme tak rádi věřili.
Ale je tu i vděčnost.
Že jsme potkali člověka, který uměl být s druhými bez okázalosti.
A který v šedesáti devíti letech zanechává stopu, jež není hlasitá, a přesto je nezaměnitelná.

Dnes tu nemáme stěny, které by nás svazovaly.
Máme oblohu a vzduch, který nás spojuje.
Je to záměrné — Evička chtěla, aby rozloučení bylo pod širým nebem.
A přála si, abychom společně zasadili levanduli — bylinku, která voní domovem a klidem.
Za chvíli tak uděláme.
Každý, kdo bude chtít, přisype hrst hlíny.
Až se levandule rozroste, bude tu připomínka toho, co měla ráda: péče, která se vrací vůní, když přijdou náročné dny.

A ještě jedno přání Evička měla: aby při tomto rozloučení zazněla krátká povídka.
Za chvíli ji přečteme.
Není dlouhá, ale je přesná — jako bývala její slova.
Vypráví o světle, které si lidé navzájem mohou posunout tak, aby lépe viděli na to, co opravdu dělají.
Možná v ní uslyšíte ozvěnu svých vlastních vzpomínek.

Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnirec.cz

Předtím si však dovolím jednu prostou myšlenku, kterou si od Evičky beru i já:
Nejsme tu proto, abychom zastavili smutek.
Jsme tu, abychom v něm objevili tvar lásky.
A abychom se naučili, že oslava života se neruší proto, že končí jeho jedna kapitola.
Pokračuje v tom, jak se k sobě budeme chovat zítra, pozítří, za rok.
V tom, jak budeme mluvit — klidně, pravdivě a laskavě.
V tom, jak půjdeme do parku a všimneme si, jak barevně se mění listy.
V tom, jak napíšeme dopis, i když stačí zpráva v telefonu.
V tom, jak uvaříme čaj a uslyšíme, jak voda zpívá, než se nalije do konvice.

Evičko,
děkujeme za tvou tichou sílu, kterou jsi nesla nenápadně a beze slov.
Za tvůj soucit, který nelitoval, ale držel.
Za humor, který nikoho nepálil.
Za schopnost naslouchat, díky níž jsme vedle tebe byli lepšími lidmi.
Za práci, ve které jsi dávala důstojnost lidem v nejzranitelnějších chvílích.
Za odvahu po padesátce začít psát, a tak nechat mnoho z nás nahlédnout do laskavosti všedního dne.

Petro, Lucie, Sofie, Matyáši, Eliško, i všichni další blízcí,
ať vás dnes drží vědomí, že Evička žije v tom, co děláte po jejím způsobu.
V pečlivém slově.
V trpělivém gestu.
V dopise, který voní po inkoustu a bylinkách.
V šachovém tahu, který promění partii.
V trpělivosti, která má čas.
To všechno nám tu nechala — ne jako návod, ale jako nabídku.

Až zasadíme levanduli a až tu povídku dočteme, vezměme si s sebou domů malý úkol.
Najít zítra jednu drobnost, která umí den zvětšit.
A udělat ji.
Jako by Evička stála v kuchyni, posunula lampu a usmála se: teď je lépe vidět.

Děkuji ti, Evičko, za světlo v kuchyni i na cestách.

Děkujeme, že jsi nás učila vidět.

A děkujeme, že i dnes — tady pod oblohou — zůstáváš nablízku ve věcech, které se nevytratí.

Odpočívej v pokoji.

My půjdeme dál s tím, cos nám svěřila.

Tato řeč byla vytvořena pomocí smutecnireci.cz.Odpovězte na pár otázek a vygenerujte si vlastní personalizovanou řeč hned teď nasmutecnireci.cz

Vytvořte si vlastní personalizovanou řeč na smutecnireci.cz